

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Qui sit minister ordinationis licitæ, & legitimæ. 15

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

Gregorij Magni, qui proit referretur in responsionib. ad August. Episcopum Anglie, cap. 8. & habetur 2. tom. Concilior. concessit August. Episcopo, vt ipse solus Episcopos consecraret: cum vero plures essent Episcopi, tres adhiberet, iuxta Canones receptos. Verosimile autem non est, tantum Pontificem in re tam graui erraturum.

11. In hac controuersia illud pro certo habendum est, nemini alteri, quam Episcopo committi Episcopi consecrationem posse: quia, cum consecratio Episcopi consecrationem sit ad sacerdotium perficiendum, & complendum, ob quam causam Episcopos est omnibus sacerdotibus superior, & supremus Ecclesie ordo, nequit ab alio concedi, quam ab eo qui in eo ordine fuerit constitutus. Nam, vt inquit Paul. ad Hebr. 7. minor maiori benedictionem impertiri nequit: nemo enim dare potest alteri, quod in se nec formaliter, nec virtualiter habet. Atque ita tradit Vasquez disp. 2. 4. cap. 4. num. 42. & cap. 6. in princ. aduersus Paludan. in 4. distinct. 7. quæst. 4. ar. 1. in 2. opinione, asserentem, esse sub dubio, posse simplici sacerdoti hanc potestatem consecrandi Episcopum committi: & Aereol apud Capreol. disp. 2. 5. quæst. 1. ar. 2. in 2. ar. som. 5. de omnibus sacramentis id asserentem.

12. Secundo, verius existimo, consecrationem Episcopi ita necessariò à Tribus Episcopis faciendam esse, vt nequeat Pontifex in hac parte dispensare, & vni tantum consecrationem committere, vt videtur docere Henriquez lib. 10. cap. 24. §. 1. Paul. Comit. in respons. moral. lib. 1. quæst. 48. num. 13. Marc. Anton. Genuen. in praxi Curie archiepis. Neapolit. c. 70. num. 26. Barbosa de potestate Episcop. allegat. 2. num. 45. Moruor: quia Pontifex nequit dispensare in forma, vel materia sacramentorum: at consecrationis episcopalis materia non est tantum vnus Episcopi manus impositio, sed plurimum, vt constat ex illo ad Timoth. L. Per impositionem manuum presbyterij. iuncta communi Doctorum explicatione. Ob quam causam superius diximus, etsi forma huius sacramenti, quæ ab vno Episcopo profertur, non satis ex se effectum illius exprimebat, ex impositione plurium Episcoporum sufficientem expressionem accipere. Deinde testimonia Anacleti, Damasi, aliorumque Pontificum, non solum probant, tres Episcopos esse Ministros ordinarios episcopalis consecrationis, sed esse omnino necessarios, sicuti sacerdos est necessarius Minister consecrationis: alius si ex commissione vnus tantum esse possit, Pontifices decedentes, debere necessariò tres Episcopos adesse, adderent tres Episcopos, vt ordinarium Ministrum, sicuti de Sacramento Confirmationis loquuntur.

13. Quæ autem aduersus hanc doctrinam Vasquez in fauorem suæ sententiæ adduxit, leuia sunt. Primum namque, & secundum argumentum probarent, non solum Ministrum ex delegatione, sed ordinarium esse posse vnicum, vel duos Episcopos. Quapropter ad primum dicendum est, citari Canon Apostol. & Clemens expostulant pro consecratione Episcopi duos, vel tres, supponit, Metropolitanum cum illis adesse debere, iuxta textum in cap. Archiepiscopus de temporib. ordinat. Ad locum adductum ex lib. 8. respondeo, plura in illo libro contineri infirmæ auctoritatis. Ad secundum, nego illum, qui à duobus Episcopis fuit per vim ordinatus, denuò ordinandum non esse: neque obstat, vt Concilium nomine substitutionis: id enim factum est: quia simul cum ordinatione iurisdictioni ei esse concedenda. Tertium, quod difficiliter est, probaret optime intentum, nisi, vt bene aduertit Goninch. disputat. 20. dist. 9. numer. 92. locus ille mendosus esset, vt colligitur, tum ex pluribus, quæ in illa responsione referuntur, quæque sensum imperfectum præstant: tum ex tenore, quo refertur eadem responsio in Operibus D. Gregorij. in fin. lib. 12. epistol. Registri: ibi enim dicitur: Et quidem etiam in Angelorum Ecclesia: in qua adhuc solus tu Episcopus inuenitur, ordinare Episcopum non aliter, nisi cum Episcopis potius. Nam, quando de Gallis Episcopi venimus, illi in ordinariis nem Episcopi testes tibi assistant. Non igitur colligi potest, Gregorium dispensasse, vt Augustinus solus consecrationem Episcoporum præstaret.

14. Ad extremum aduerte, quoties aliquis Minister est delegatus ad ordines conferendos: si deficiat delegatio, nulla erit ministratio: quia per ipsam delegationem accipit potestatem, qua carebit delegatione deficiente. Vnde, à vnus Episcopus alium, vellet in Episcopum consecrare, sicuti priuilegio sedis apostolicæ, nihil efficeret, etiam in opinione illorum, qui admittunt, posse ex Pontificis dispensatione, episcopalem consecrationem ab vno concedi: quia non ex consecratione, sed ex commissione habet esse Ministrum. Item, si Abbas, vel alius Episcopo inferior, ordines minores conferat, antequam benedictus sit, vel in alienos subditos sine licentia proprii Episcopi, vel extra suam dioccesim, nulla erit ordinatio quippe limites concessionis excedit, à qua solum habet potestatem, vt Paludan. in 4. distinct. 24. quæst. 3. ar. 1. in 3. reg. 3. nota-

uit Layman. tractat. 9. cap. 9. num. 7. Secus esset, si potestatem concessa vltis tantum prohiberetur, vt solum prohiberi videretur à Trident. sess. 23. cap. 10. cum Abbatibus, aliisque exemptis non permittuntur ordines minores concedi alteri, quam Regulari subdito: etenim Concilium non tollit potestatem, sed vltim prohibet, vt indicat verbum, Non liceat. quò vtitur. Quare, si de facto seculari laico subdito ordines conferantur ab iis Abbatibus, teneat ordinatio: qua iure antiquo, cap. Quoniam. 69. distinct. 8. cap. Cum contingat. de atate, & qual. ij. Abbates omnibus sibi subditis ordines minores poterant conferre, qua potestate per Concilium priuati non sunt, etsi eius vltis fuerit interdictus, vt notauit Layman. tractat. de Ordin. 9. cap. 9. numer. 7. sicque decimus à sacra Congregatione refert Barbosa in remiss. Concil. sess. 23. cap. 10. ibi: Quidam laici, annu clapsis, primam tonsuram susceperit, & Ordines minores ab Abbate Cassinensi, eius in temporalibus, & spiritualibus Superioriore, credens illum habere potestatem. Sed, cum videatur esse contra dispositionem Trident. sess. 23. cap. 10. dubiatum est, an iste indigeat dispensatione, vel cupiens esse Clericus iterum ordinari ad dictos ordines, tanquam nulliter ei collatos. Congregatio Concilij sic respondit: Indigebit dispensatione: sed non est necesse, quòd iterum ordinetur.

PUNCTUM XV.

Quis sit Minister Ordinationis licite, & legitime.

1. Quæ conditiones, tum ex parte ordinantis, tum ordinandæ requiratur.
2. Qualiter origine subditus sit.
3. Qualiter domicilio.
4. Explicentur supradicta.
5. Qualiter beneficio.
6. Quod dicendum de familiari Episcopi.
7. Qualiter virtute licentia à tuo superiore concessa subditus possit Episcopo.
8. Qui dimissorias concedere possunt.
9. Ex parte loci requiratur, ut in eum ordinans iurisdictionem habeat, vel ex se, vel ex delegatione.
10. Quod dicendum de conferente ordinis ex licentia ordinarij, & non ex licentia Episcopi, intra cuius dioccesim locus exemptus constitutus est.

1. **V**T licita sit ordinatio, variaz conditiones requiruntur, tum ex parte ordinantis, tum ex parte ordinandi, tum ex parte loci, in quo ordinatio celebranda est. Ex parte ordinantis ex conditiones adesse debent, quæ ad licitatem cuiusque sacramenti administrationem exiguntur, scilicet, ne sit aliqua censura irretitus, néve aliquo peccato mortali affectus. Ex parte verò ordinandi requiritur est, vt subditus ordinantis sit. Quod dupliciter contingit; primo, per se, secundò, per dimissorias à suo superiore acceptas. Rursus, subditus ordinantis per se tripliciter esse potest, origine, domicilio, & beneficio, vt tradunt omnes Doctores, cap. Cum nullus de temporib. ordinat. in 6. Quancunque enim ex his subiectiorem obtineas, ordinari ab eo Episcopo poteris.

2. Origine, subditus eris Episcopo loci, in quo per se natus fuisti, vt colligitur ex leg. Qui ex vico. ff. ad municipal. leg. 4. Cod. de incolis, lib. 10. & tradit Riccius resolut. 257. Notanter dixi, per se: nam ex natiuitate per transeuntem subiectionem ad ordines non acquisisti, vt docent Nauarr. cons. 31. de temporib. ordinat. Henriquez lib. 10. cap. 21. num. 1. Barbosa allegat. 4. num. 19. Non enim ceteris originarius, seu oriundus ex illo loco, vbi mater ad breue tempus commorabatur, alibi domicilium habens, vt probat textus in leg. Cives. Cod. de incolis, lib. 10. & docet Abbas in cap. Rodolphus. num. 9. de rescript. & ibi Felin. num. 13. Ceuallos commun. contra communes. quæst. 48. num. 17. Gutierrez. cons. 7. num. 7. Layman. & Barbosa supra. Deinde ex origine patris subiectionem ad ordines obtines ita vt ab Episcopo loci, in quo tuus pater natus est, poteris ordines, seu dimissorias suscipere, sicuti tradunt Riccius dicta resolut. 257. n. 4. Nauarr. cons. 19. incipiente. Si filius familiæ. de temporib. ordinat. Gutierrez. de matr. cap. 63. n. 29. Barbosa alleg. 4. n. 4. & colligitur manifestè ex leg. Assumptio. §. 1. ff. ad municipal. & leg. Si vt propria. Cod. de incolis, lib. 10.

Dixi, patris: nam matris origo non spectatur, ex textu in leg. 3. Cod. de municipalib. & originariis, lib. 10. tradit Richard. de nobilit. communicatiua. num. 9. & seqq. Excipe tamen, nisi pater sit naturalis: quia tunc non patris, vt potest minus cogniti, sed matris origo inspicitur, ex leg. Eius, quæ ff. ad municipal. & tradit Barbosa de potest. Episcop. allegat. 4. num. 15. Quare deficiente patris origine materna spectanda est, vt bene Gonzalez ad reg. Cancell. gloss. 9. §. 1. num. 14.

ecclesiastico subiacere interdico, & ordinatus, si minoribus ordinibus initiatus fuerit, nullo clericali privilegio gaudet: si maioribus, ab executione ordinum ipso iure suspenditur ad beneplacitum futuri Prælati. Vicarius verò à Capitulo deputatus, si prædictas litteras intra annum concessit, non actato beneficii recepti, vel recipiendi, suspenditur ipso iure per annum ab officio, & beneficio, vt habetur *sess. 23. cap. 10.* & norauit Barbof. *dicta alleg. 7. num. 11. & 12.* Sub hac tamen prohibitione non comprehenduntur litteræ testimoniales de vita, & maioribus ordinandi, quas Capitulum, Sede vacante, alijque Prælati concedere possunt, sicuti notauit Bonac. *disp. 8. de Sacram. quest. vn. punct. 4. num. 24.* Barbofa *allegat. 7. num. 16.* Quartò, Prælati regulares possunt Regularibus sibi subditis, sed non aliis dimissorias concedere. In his tamen concedendis statuit Clemens VIII. prout refert Barbofa *alleg. 7. num. 18.* sub pena priuationis officij, & dignitatis, & vocis actiue, & passiuæ, ne concedantur ad alium Episcopum, præter Episcopum illius Monasterij, in quo Regularis ordinandus residet, nisi fortè ille Episcopus abfuerit, vel ordines non celebrauerit, idque in dimissoriis exprimitur. Quod decretum non videtur vsu receptum: siquidem passim Prælati regulares dimissorias concedunt, vt eorum subditi à quocunq; Antistite ordines celebrare initiari possint, quin vllam mentionem faciant, an proprius Episcopus absens fuerit, vel ordines noluerit celebrare. Præter supradictos, consuetudine in nostra Hispania, receptum est, teste Gabriele Valquez *disp. 243. cap. 5. num. 54.* vt Prior S. Iacobi, & S. Ioanni has litteras Clericis secularibus concedant: quia tamen eas Episcopi non admittunt, idè faciunt intra suos priores ab Episcopis titularibus subditos promoueri.

9. Ex parte verò loci requisitum est ad licitam ordinationem, vt in eum locum ordinans iurisdictionem habeat, vel ex se, vel ex delegatione proprij Prælati. Quare titularis Episcopus ordines conferens in alterius diocesi, sine licentia Episcopi illius, etiam in loco, quantumvis exemplo, ab exercitio Pontificalium, per annum ipso iure suspenditur à Trident. *sess. 14. de reformat. cap. 2.* Episcopus verò diocesim habens, si in aliena diocesi irrequisito proprio Episcopo ordines conferat, suspenditur per annum, non quidem ab omni Pontificali, sed solum à collatione ordinum, ex cap. *Esq. qui de temporib. ordinat. in 6. & Trident. sess. 23. cap. 8. de reformat.* Vnde minus puniatur Episcopus proprius, quam titularis, vt bene aduertit Valquez *disp. 243. cap. 5. n. 47.* Ceterum uterque episcopus proprius, & titularis, si in aliena diocesi ordines conferat, & alia Pontificalia exerceat absque licentia Ordinarij illius loci, ipso iure à Pontificalibus suspenditur, ex Trident. *sess. 6. cap. 5. de reformat.*

10. Solum est dubium, an ordines, aliæque Pontificalia exercere possit in loco exempto ex licentia Ordinarij illius loci, nulla ab episcopo, intra cuius diocesim locus ille exemptus est, irrequisita licentia. Supponit Valquez *disp. 243. cap. 5. num. 53.* id fieri posse, fauenteque verba Concilij: non enim episcopi, sed Ordinarij licentiam requisit. Ceterum, si locus exemptus sub aliqua diocesi contineatur, verius censetur, non solum licentiam Ordinarij illius loci, sed etiam Episcopi necessariam esse: quia verè censetur Ordinarius. Sicus esset, si locus exemptus ad nullam diocesim pertineret. Sic decium referunt Riccius in *praxi fori ecclesiast. p. 1. resolut. 495. in notabilib. de matrim. Episcoporum.* Barbofa in *miss. Concil. dicta sess. 6. cap. 5. & de potest. Episcop. allegat. 6. n. 13. & 13.*

PUNCTVM XVI.

Qualiter ordinari permittendus sit vsus ordinationis susceptræ.

1. Debet constare idoneum esse.
2. Exteri sacerdotes permittendi non sunt celebrare absque commendatitij litteris.
3. Tenetur Ordinarius has commendatitias litteras concedere.

1. **N**emini permittendus est vsus ordinationis, quin prius constet, idoneum esse ad illum exercendum. Communiter autem idonei iudicantur ad exercendos ordines presbyteratu inferiores, & ob eam causam nulli examini subiciuntur, sed eo ipso, quo promoti sunt, permittitur eis vsus prædictorum ordinum. At vsus presbyteratus regulariter non permittitur, quin prius ordinatus examinetur, an Missas satis aptè celebrare possit. Quod si confessiones excipere velit, aliæque sacramenta ministrare, non est dubium examini esse subiciendum, ex Trident. *sess. 23. cap. 15. de reformat.* quia ex aptitudine ad ordinem sacerdotalem suscipiendum, non inferitur aptum ordinatum existeret, tum ad Missas celebrandas, tum ad Confessiones excipienda, tum ad reliqua sacramenta ministranda.

2. Præter supradicta exteri sacerdotes permittendi non sunt celebrare in aliena diocesi, nisi commendatitias litteras à suo ordinario habeant, quibus Ordinarius proprius testetur, tum de sacerdotio, tum de carentia impedimenti ad sacerdotium exercendum, cap. *Extraneo. quest. 71. distinct. & cap. Monachum. 20. quest. 4. & cap. Tuae fraternitatis. de Clericis peregrinis, & nouissimè Trident. sess. 23. cap. 16. de reformat.* Quod adeò verum est, vt etiam Prælati exemptis sub excommunicatione Episcopus prohibere possit, ne exteros, & incognitos sacerdotes ad Missas celebrandas in suis Dominicis admittant, quin ipse prius litteras commendatitias recognoscat: quia eo casu, vti delegatus Sedis apostolicæ procedit, & in defensionem suæ iurisdictionis, ne in eius diocesi aliquis non sacerdos, vel alius impeditus diuino celebrationi se ingerat, sicuti docuit Riccius in *praxi fori ecclesiast. decis. 750. in 1. edit. & resolut. 635. in 2. edit.* Barbofa alij relatis de *potest. Episcop. allegat. 2. num. 8.* Si verò exterus sacerdos commendatitias litteras à suo Ordinario non defert: offert autem probationem, verum sacerdotem esse, & nullo impedimento ligatum ad celebrandum, etsi non teneatur Episcopus illum admittere, potest tamen probatione fidem faciente, vti relato Nauarr. *cons. 1. n. 1. de celebrat. Missar. Riccio in decis. Curia Archiepiscop. Neapolit. x. p. decis. 150.* docuit Barbof. *alleg. 21. num. 2.* Ipse autem sacerdos peregrinus, qui nec commendatitias litteras defert, nec probat, se idoneum esse, si tamen verè sit, poterit, scandalo cessante, celebrare: quia nullo iure interdicitur, teste Nauarr. in *sum. cap. 27. num. 153. & cons. 5. sub tit. celebr. Missar. & cons. 4. de foro compet. alijs cons. unic. de Clericis peregrin. Henric. lib. 10. cap. 34. nu. 6. In comment. litt. I. Sayro de cessione vni. de celebr. Missar. Barb. alleg. 21. n. 3.*

3. Has autem commendatitias litteras obligatus est Episcopus sacerdoti iustam causam habenti recedendi à diocesi concedere, vti colligitur ex Trident. *sess. 23. cap. 16.* Nam, cum ipse sacerdos obligetur, prædictas litteras deferre, consequenter obligandus est Episcopus, eas illi concedere. Alias in potestate episcopi constitutum esset, sacerdotem peregrinari volentem definire. Quod nequaquam facere potest, si beneficio residentiam exigente non fuerit arctatus, vti decium referunt Campanil. in *diuersor. iur. canon. rub. 9. cap. 6. n. 4.* Riccius in *praxi fori ecclesiast. decis. 598. in 1. edit. & resolut. 524. in 2.* Barbofa *allegat. 21. num. 5. & 6.* Sicuti nec à contrario expellere potest à sua diocesi, absque aliqua iusta causa, sacerdotem dimissorias non deferentem, si Sacra celebrare non intendat, teste Marco Anron Genuen. in *praxi Archiepiscop. Neapolit. cap. 40. d. n. 2.* quem refert, & sequitur Barbof. *alleg. 21. n. 3.*

PUNCTVM XVII.

De obligatione continentia sacris Ordinibus annexæ.

1. Qualiter iure statutum sit sacris ordinibus continentia.
2. Hæc continentia, etsi antiquitus ab ordinatis expresse promittebatur, iam tacitè tantum promittitur.
3. Hæc continentia iure ecclesiastico, non diuino inducta est.
4. An ex solo voto, an etiam immediatè ex lege, variantur Doctores.
5. Verius existimo, ex utroque capite immediatè obligari.
6. Religiosus Sacerdos duplex peccatum sacrilegij fornicando committit.
7. Inualidè promotus non tenetur ad castitatem seruandam.
8. Neque infans promotus ante usum rationis.
9. Aliqui extendunt ad impuberem rationis usum pollentem.
10. Verius censo oppositum.
11. Certum, si nata pubertate ordinem exercuerit.
12. Quid, si ignarus obligationis seruandi castitatem ordines susceperit? Sub distinctione respondetur.
13. Quid, si metu candente in constantem virum ordines susceperit?
14. Sacris Ordinibus initiati, si tentauerint matrimonium contrahere officio, & beneficio priuantur.
15. In minoribus, si inualidè contrahant, priuantur beneficiis, & pensionibus.
16. Qua pena puniantur ob fornicationem.

1. **I**nter Catholicos dubium esse non potest, sacris ordinibus, scilicet, presbyteratu, diaconatu, & subdiaconatu continentiam annexam esse: quippe ob hanc causam hi ordines appellantur sacri: quia sacrum votum continentia annexum habent: quo ordinari Deo sacrantur, & dicantur, vt dixit Flamin. lib. 5. de resignat. q. 6. Valent. rom. 4. disp. 9. q. 1. part. 4. vers. Innocentius. Bonac. de Sacram. disp. 8. q. vn. p. 2. n. 2. ad finem. Hac tamen differentia: nam presbyteratu, & diaconatu à tempore Apostolorum hæc continentia annexa